آسیب‌شناسی، مشاوره و غنی‌سازی خانواده Family Pathology, Counseling & Enrichment

۱۳۹۶، ۳، ۲ (پیاپی ۶): ۶۰-۴۵ 2018. Vol. 3, N. 2 (6), 45-60

دریافت مقاله: ۱۳/۰۷/۱۳۹۶ پذیرش نهایی: ۱۹/۱۲/۱۳۹۶

هم سنجی باورهای جنسیتی و نگرش به طلاق دانشجویان کرد و فارس با توجه به جنسیت

Comparison of gender beliefs and attitudes toward divorce between Kurdish and Persian students according gender

محمود عابدینی *

هیرو وحید **

علیرضا سنگانی ***

Mahmoud Abedini

Hero Vahid

Alireza Sangani

چکیده

ناهمسانی‌های قومیتی همانند فرهنگ و زبان مایه شکل‌دهی بسیاری از شناخت‌ها درباره محیط، رفتارها و هیجان‌های جوامع است. پس این پژوهش با هدف هم سنجی باورهای جنسیتی، کارکرد خانواده و نگرش به طلاق دانشجویان کرد و فارس انجام گرفت. روش پژوهش علی مقایسه‌ای یا پس رویدادی است. جامعه آماری دربرگیرنده همه ۲۰۰۰۰ دانشجو دختر و پسر کرد و فارس در دو دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج و واحد ساری در بازهٔ زمانی بهمن ۱۳۹۵ تا خرداد ۱۳۹۶ بود. تعداد ۳۷۰ آزمودنی (۳۷۰نمونه در گروه کرد و ۳۷۰نمونه در گروه فارس) با به‌کارگیری روش غیر تصادفی هدفمند بررسی شدند، در این پژوهش از سه ابزار، سنجه نگرش به طلاق کینایرد و جرارد (۱۹۸۶)، پرسشنامه سنجش کارکرد خانواده اپشتاین، بالدوین، بی شاپ (۱۹۸۳) و سنجه باورهای جنسیتی بم (۱۹۷۴) استفاده شد. یافته‌های حاصل از آزمون آماری تحلیل کوواریانس یک‌راهه نشان داد که روی‌هم‌رفته تفاوت میان خرده مؤلفه‌های باورهای جنسیتی و نگرش به طلاق میان دانشجویان دختر و پسر کرد و فارس معنی‌دار است و میان نقش‌ها (F=۵/۷۰۲؛ P<۰/۰۱۸) و آمیزش عاطفی (F=۸/۹۷۶؛ P<۰/۰۰۳) از متغیر کارکرد خانواده، نگرش مثبت (F=۱۰/۸۵۶؛P<۰/۰۰۱) از متغیر نگرش به طلاق و باور جنسیتی هر دو جنس (F=۳/۹۰۲؛ P<۰/۰۴۱) در دو گروه تفاوت معنی‌داری وجود دارد، ولی در دیگر مؤلفه‌ها با توجه به سطح معنی‌داری به‌دست‌آمده در دو گروه با توجه به جنسیت آنان تفاوت معنی‌داری مشاهده نگردید. این برآیندها تأکیدی بر دیدگاه فرهنگی اجتماعی پیرو نقش آن بر باورها و روابط خواهد داشت، بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که موقعیت قومیتی با توجه به جنسیت می‌تواند بسیاری از عوامل شناختی، اجتماعی و عملکردی را تحت تأثیر قرار دهد.

واژگان کلیدی: *باورهای جنسیتی، دانشجویان، کارکرد خانواده، نگرش به طلاق*

Abstract

Ethnic differences, like culture and language, responsible for shaping many of the cognitions of the environment, behaviors, and emotions in societies, so the aim of this study was to compare of gender beliefs and attitudes toward divorce between Kurdish and Fars students according Gender. The research method is comparative or post-event. The statistical population included all 20,000 Kurdish and Persian girls and boys in two Islamic Azad University of Sanandaj Branch and Sari Branch during the period from February to April 2017. And the research participant 370 (370 samples in Kurdish group and 370 samples in Persian group) were investigated using non-randomized purposeful method. In this research, three tools included; the Attitude to Divorce Scale of Kinnaird & Gerrard (1986), Family Assessment Device questionnaire of Epstein, Baldwin & Bishop (1983) and Gender Belief Scale of Bem (1974) were used for measurement of variables. One-Way Covariance Analysis (MANCOVA) was used for data analysis. The results showed that there is a significant difference between the subscales of gender beliefs and attitude toward divorce between Persian and Kurd students. And between the roles (F =5/702, P <0/018) and emotional relationship (F =8/976, P <0/003) from the family function variable, positive attitude (F =10/856, P <0/001) from the attitude to divorce variable and sexual beliefs of both sexes (F =3/902, P <0/041) of of gender beliefs variable was significantly different in two groups. However, in other subscales, there was no significant difference between the two groups according to their gender. These results will emphasize the social cultural perspective that follows its role on beliefs and relationships, so it can be concluded that ethnicity can affect many cognitive, social and functional factors with respect to gender.

Key words: *Attitudes towards Divorce, Family Function, Gender Beliefs, students*

* . گروه علوم پزشکی دانشگاه مازندران، ساری، ایران

. **نویسنده مسئول: کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، واحد ساری، دانشگاه آزاد اسلامی، ساری، ایران

senkh.1991@gmail.com تلفن: ۰۹۱۸۸۷۱۴۰۵۶ کد پستی: ۴۹۱۳۸۸۹۸۵۳

***. دانشجوی دکتری روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.5.0]

مقدمه

محیط خانواده باید میان ویژگی‌های طبیعی و رفتارهایی که اعضا یاد می‌گیرند هماهنگی ایجاد کند و پژوهش‌های گوناگون همانند پنینگز[1] (۲۰۰۹)، کولیک[2] (۲۰۰۵) این انگاره را تأیید می‌کند که جنسیت به‌تنهایی تجارب آدم‌ها را شکل نمی‌دهد و عوامل دیگری مانند قومیت نیز همزمان می‌تواند زنان و مردان چه‌بسا زنانگی و مردانگی را جهت دهد (خانی مجد، ابراهیم پور و فتح‌آبادی، ۱۳۹۱). با در نظر داشتن اینکه ویژگی‌های یک قوم می‌تواند در کارکرد خانواده متجلی شود، با توجه به سیر افزاینده طلاق در ایران به‌ویژه در دهه‌های اخیر که نیازمند پژوهشی جدی، با توجه به تأثیر پیامدهای ناگوار طلاق بر ابعاد گوناگون زندگی اجتماعی است و بررسی علل و عوامل تأثیرگذار شناختی، رفتاری و میان فردی در گستره‌های متفاوت اجتماعی بر نگرش‌های منتهی به طلاق در فرهنگ‌ها و قومیت‌های متفاوت بایسته به نظر می‌رسد.

هر خانواده دارای کارکردی است، کارکرد خانواده متغیری است که شالوده اصلی خانواده را تشکیل می‌دهد (گلدنبرگ و گلدنبرگ، ۱۳۹۵). خانواده به‌عنوان یک خرده سیستم در کل سیستم اجتماعی، نقش و کارکردهایی دارد. بحث در ارتباط با کارکردهای خانواده، معمولاً به مکتب کارکردگرایی نسبت داده می‌شود (چابکی، ۱۳۹۲). ازجمله مظاهر زندگی اجتماعی آدمی، وجود همکنش‌های سالم و سازنده میان اعضای خانواده و برقرار بودن عشق و صمیمیت و همدلی است (کارولین[3]، ۲۰۰۹). خانواده، از دید کارکردگرایان، محلی برای بروز و نمایش همکاری میان زن و مرد است، از این دیدگاه، خانواده درمجموع دارای چهار کارکرد بنیادی است: ساماندهی روابط جنسی، جامعه‌پذیری کودکان، حمایت اقتصادی روانی، فراهم‌سازی پایگاه اجتماعی (هیتون[4]، ۲۰۰۲). کارکردهای یادشده، در حفظ و پایداری خانواده و درنهایت سلامت جامعه، نقش اساسی دارند. فرد متناسب با فرهنگ محل تولد و سکونت، جامعه‌پذیر می‌شود (استنلی، اسکات و هاوارد[5]، ۲۰۰۵).

فرد در خانواده پندارهای اولیه درباره جهان و محیط و هنجارهای اساسی رفتار را فراگرفته و نگرش‌ها، باورها و روحیات خود را شکل می‌دهد و به عبارتی اجتماعی می‌گردد (کورابیک و مک کری[6]، ۲۰۰۰). اجتماعی شدن، آشنایی با قوانین و درونی کردن نقش‌ها و ارزش‌های فرهنگی در خانواده روی می‌دهد و

1 .Pennings
2.Kulik
3.Caroline
4.Heaton
5.Stanley, Scatt, Howard
6 .Korabic, & McCreary

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.5.0]

فرهنگ هر جامعه‌ای از طریق فرایند جامعه‌پذیری، ویژگی‌های خاصی را برای دختر و پسر تعریف می‌کند و از آن‌ها انتظارات متفاوتی دارد و خواهان آن است که دختر و پسر بر اساس نگرش‌های مرسوم رفتار کنند (جتمی، مکدرموت و اییوز[1]، ۲۰۱۵). بم[2] (۱۹۸۵) معتقد است که انتظار فرهنگی منجر به تفاوت‌های رفتاری میان زنان و مردان می‌شود و انتظارات متفاوت اجتماعی شدن «نقش‌های جنسیتی» متفاوتی را برای دختران و پسران ایجاد می‌کند. نقش‌های جنسیتی مجموعه انتظاراتی است که بر اساس آن‌ها مردان و زنان فکر، احساس و رفتار می‌کنند (کاپتا و بارس[3]، ۲۰۰۹). این نقش‌ها همچون سناریوهایی عمل می‌کنند که زنان و مردان با پیروی از آن‌ها، مردانگی و زنانگی خود را تحقق می‌بخشند و به شیوه مورد انتظار در موقعیت‌های مختلف عمل می‌کنند (ثروتی و وبر[4]، ۲۰۱۱).

رفتارهای قالبی جنسیتی الزاماً منعکس‌کننده واقعیت نیستند بلکه معرف باورهای مشترک درباره رفتارهای افراد برای یک گروه خاص هستند (تا و همکاران[5]، ۲۰۱۷). در طول دوران کودکی سبک‌های تعاملی و تجربه‌های خانواده نقش حیاتی را در ساختن نگرش‌ها و باورها و انتظارات فرزندان بازی می‌کنند و پژوهش‌ها نشان داده‌اند که ارزش‌ها، رفتارها و نگرش‌های والدین به‌طور معنی‌داری با اعتقادات و نگرش‌های نوجوانان به ازدواج و طلاق رابطه دارند (ویلوگبی[6]، ۲۰۱۰). نگرش یکی از عوامل اصلی و مؤثر در رفتاراست و در تمام کارکردهای شخصیت گروهی و اجتماعی افراد اثر ویژه‌ای می‌گذارد. شدت و ضعف هر نگرشی در کیفیت رفتار نتایج متفاوتی می‌آفریند (ویلوگبی، هال و لوکزاک[7]، ۲۰۱۳). به نظر می‌رسد علل و عوامل گوناگونی سبب گرایش زنان و مردان به طلاق و درنتیجه افزایش میزان آن شده باشد که تغییر ارزشی در قلمرو خانواده، در ارتباط با تقسیم نقش‌های سنتی رخ‌داده و این تغییر در دختران بیشتر از پسران مشهود است (هیتون، ۲۰۰۲).

خمسه‌ای (۱۳۸۶)؛ یوسفی (۱۳۹۴)؛ فلاحتی (۱۳۹۵) به این نتیجه رسید که میان زنان و مردان تفاوت معنی‌دار در نگرش به نقش‌های جنسیتی وجود دارد، ازنظر قومیتی، نگرش به نقش‌های جنسیتی در میان زنان و مردان در قومیت فارس و لر دارای تفاوت معنی‌دار است و این در حالی است که در قومیت کرد

1 .Hatemi, McDermott, & Eaves
2.Bem
3 .Chappetta, Barth
4 .Servaty, & Weber
5 .Ta, and et al
6 .Willoughby
7.Willoughby, Hall, Luczak

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.5.0]

تفاوت معنی‌دار میان دو جنس وجود ندارد. چابکی (۱۳۹۲) در پژوهشی با عنوان بررسی رابطه میان نسلی نگرش به طلاق و کارکردهای خانواده در زنان به این نتیجه رسید در معیارهای مرتبط با انتخاب همسر میان دو نسل جوان و نسل گذشته، شکاف عمیقی ایجادشده است. حاتمی و همکاران (۲۰۱۵) دریافتند که عوامل محیطی و وقایع زندگی و ژنتیک به‌طور متوسط بر نگرش نسبت به طلاق اثر می‌گذارد. الگوهای قومی ممکن است به‌گونه‌ای ظریف و معمولاً به‌دوراز آگاهی عمل می‌نمایند؛ ولی تأثیر آن‌ها درهرحال می‌تواند بسیار نیرومند باشد و از طریق خانواده در میان نسل‌ها منتقل می‌شوند، می‌توانند برای آن خانواده از نژاد، مذهب یا ریشه ملی مهم‌تر جلوه کنند، مخصوصاً که آن‌ها معرف نیازهای روانی فردی و خانوادگی برای کسب هویت و احساس تداوم تاریخی است. ما در نظر داریم در این پژوهش رابطه‌ی باورهای جنسیتی و کارکرد خانواده و نگرش به طلاق را موردبررسی قرار دهیم و با توجه به مطالبی که نشان می‌دهند فرهنگ‌ها و جوامع گوناگون، نقش‌ها و خصوصیات زنان و مردان را متفاوت و حتی گاهی مغایر تعریف می‌کنند و بر خانواده و باورها و نگرش‌های مختلف آن تأثیرگذارند.

با توجه به اهمیت جوامع پژوهش در حیطهٔ بررسی نگرشی، رفتاری و اجتماعی در پژوهش حاضر سؤال پژوهش این است که:

آیا میان باورهای جنسیتی و نگرش به طلاق میان دانشجویان کرد و فارس با توجه به جنسیت تفاوت معنی‌داری وجود دارد؟

روش

روش پژوهش توصیفی از نوع علی مقایسه‌ای یا پس رویدادی بوده است و جامعه آماری پژوهش حاضر را همه (۱۰۰۰۰) هزار دانشجو دانشگاه آزاد واحد سنندج و (۱۰۰۰۰) دانشگاه آزاد واحد ساری در دو جنس در بازهٔ زمانی بهمن ۱۳۹۵ تا خرداد ۱۳۹۶ تشکیل دادند. در فرایند حوزهٔ میدانی از آزمودنی‌ها خواسته شد تا به سنجه نگرش به طلاق کینایرد و جرارد (ADS)، پرسشنامه سنجش کارکرد خانواده اپشتاین، بالدوین، بی شاپ (F.A.D) و سنجه باورهای جنسیتی بم (۱۹۷۴) پاسخ دهند. با توجه به روش پژوهش با توجه به فرمول کوکران در سطح (۰/۰۵) به ازای هر گروه دانشجویان با توجه به قومیت ۳۷۰ آزمودنی ۳۷۰نمونه در گروه کرد و ۳۷۰نمونه در گروه فارس با استفاده از روش نمونه‌گیری غیر تصادفی هدفمند آزمودنی‌ها انتخاب گردید.

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.5.0]

ابزار اندازه‌گیری

سنجه نگرش به طلاق[1]. این سنجه توسط کینایرد و جرارد[2] (۱۹۸۶) ساخته‌شده است. این سنجه ۱۲ ماده دارد که نگرش‌های مثبت و منفی به طلاق را ارزیابی می‌کند. تمرکز این سنجه بروی شادکامی همراه با ازدواج، وفاداری و اهمیت ازدواج تا هنگام مرگ است. سؤالات این سنجه به‌صورت طیف لیکرت به ترتیب از ۱ (شدیداً مخالف) تا ۵ (کاملاً موافق) نمره‌گذاری می‌شوند و ۶ سؤال اول آن نشان‌دهنده نگرش مثبت به طلاق و ۶ سؤال دوم دیگر آن نگرش منفی به طلاق را اندازه می‌گیرد. نمره‌های بالاتر نشان‌دهنده‌ی نگرش مثبت‌تر به طلاق است. موتس (۲۰۰۴) پایایی و روایی این پرسشنامه را خوب توصیف کرده است. در پژوهش خجسته مهر پایایی با روش آلفا و تصنیف ۰/۹۰ و ۰/۹۱ به‌دست‌آمده است. در پژوهش خجسته مهر، ممبینی و اصلانی (۱۳۹۲)، پایایی این پرسش‌نامه در پژوهش حاضر نیز با روش آلفای کرونباخ و تنصیف به ترتیب ۰/۸۸ و ۰/۸۹ گزارش‌شده است. پایایی در پژوهش حاضر با توجه به روش آلفای کرونباخ به ترتیب برای نگرش مثبت و منفی ۰/۸۱ و ۰/۷۸ به‌دست‌آمده است.

پرسشنامه سنجش کارکرد خانواده[3]. کارکرد خانواده پرسشنامه‌ای ۶۰ سؤالی است که برای سنجش کارکرد خانواده، توسط اپشتاین، بالدوین، بی شاپ[4] (۱۹۸۳) بنا بر الگوی مک مستر، تدوین‌شده است. این آزمون دارای شش مؤلفه حل مسئله عبارت‌اند از: ۲، ۱۲، ۲۴، ۳۸، ۵۰، ۶۰، که در کل ۶ سؤال است، ارتباط عبارت‌اند از ۳، ۱۴، ۱۸، ۲۹، ۴۳، ۵۲، ۵۹ و در کل ۷ سؤال است، نقش‌ها عبارت‌اند از: ۴، ۱۰، ۱۵، ۲۳، ۳۰، ۳۴، ۴۰، ۴۵، ۵۳، که در کل ۹ سؤال است، آمیختگی عاطفی عبارت‌اند از ۱۲، ۲۱، ۲۲، ۲۵، ۳۳، ۳۷، ۴۲، ۵۴، که در کل ۸ سؤال است، پاسخگویی عاطفی عبارت‌اند از: ۵، ۹، ۱۹، ۲۸، ۳۵، ۳۹، ۴۹، ۵۷ و در کل ۸ سؤال است، کنترل رفتار عبارت‌اند از ۱، ۶، ۸، ۱۱، ۱۶، ۲۰، ۲۶، ۳۱، ۳۶، ۴۱، ۴۹، ۵۱، ۵۶، که در کل ۱۳ سؤال است. این آزمون پس از تهیه توسط اپستین، بالدوین، بیشارب در سال ۱۹۸۳ بر روی یک نمونهٔ ۵۰۳ نفری اجرا شد و دامنهٔ آلفای زیرمجموعه‌های آن بین ۰/۷۲ و ۰/۹۲ است که حاکی از همسانی درونی نسبتاً خوب آن است. روایی توسط ثنایی (۱۳۸۸) و پایایی میان ۰/۶۶ تا ۰/۷۶ برای مؤلفه‌های به‌دست‌آمده است و باز آزمایی آن در عرض یک هفته رضایت‌بخش بود. پایایی در پژوهش حاضر با

1.Attitudes Toward Divorce Scale(ADS)
2 .Kinnaird, & Gerrard
3 .Family Assessment Device(F.A.D)
4 .Epstein, Baldwin & Bishop

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]
[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.5.0]

توجه به روش آلفای کرونباخ به ترتیب برای کارکرد خانواده کلی برابر با ۰/۷۷ برای مؤلفه‌های حل مشکل، نقش‌ها، همراهی عاطفی، ارتباط، آمیزش عاطفی و کنترل رفتار به ترتیب برابر با ۰/۶۵، ۰/۶۸، ۰/۸۳، ۰/۸۶، ۰/۷۹ و ۰/۸۰ به‌دست‌آمده است.

سنجه باورهای جنسیتی بم. این سنجه توسط بم بر اساس نظریه طرح‌واره‌های شناختی (۱۹۷۴) تدوین‌شده است که دربرگیرنده ۶۰ ویژگی شخصیتی بود. ۲۰ ویژگی ابتدایی کلیشه‌ای زنانه (کاملاً زنانه ۱ تا ۱۰ و تقریباً زنانه ۱۰ تا ۲۰) و ۲۰ ویژگی دوم مردانه (کاملاً مردانه ۲۰ تا ۳۰ و تقریباً مردانه ۳۰-۴۰) و ۲۰ ویژگی سوم خنثی یا غیر کلیشه‌ای هستند (هردو جنس). بم در استفاده از ابزار باورهای جنسیتی ضریب قابلیت‌اعتماد آن را در بعد زنانگی ۰/۸۰ و در بعد مردانگی ۰/۸۶ گزارش نموده است. در پژوهش برزگری (۱۳۸۶)، ضریب قابلیت اعتماد این پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ در بعد کاملاً مردانه ۶۵٪، کاملاً زنانه ۰/۶۳، دوجنسیتی ۰/۶۳، تقریباً مردانه ۰/۶۵، تقریباً زنانه ۰/۵۱ به دست آمد. پایایی در پژوهش حاضر با استفاده از آلفای کرونباخ در بعد کاملاً مردانه ۰/۶۷، کاملاً زنانه ۰/۶۰، دوجنسیتی ۰/۵۹، تقریباً مردانه ۰/۵۸، تقریباً زنانه ۰/۵۶، به‌دست‌آمده است.

شیوهٔ اجرای پژوهش

با توجه به هدف پژوهش در حیطهٔ میدانی پس از کسب مجوزهای سازمانی به جهت کسب آزمودنی‌ها از دو واحد سنندج و ساری، در بازه زمانی بهمن ۱۳۹۵ تا خرداد ۱۳۹۶ به دانشگاه‌های مربوطه مراجعه گردید و با توجه به روش نمونه‌گیری مبتنی بر هدف در ابتدا در خصوص هدف پژوهش و نحوهٔ تکمیل ابزارها اطلاعاتی در اختیار دانشجویان ارائه گردید و در صورت رضایت آگاهانه در جهت شرکت در پژوهش ابزارها به‌صورت فردی و در اتاق مشاوره دانشگاه‌ها با توجه به سه ابزار انجام گردیده شد، پس از جمع‌آوری داده‌ها با توجه به نرم‌افزار SPSS22 و با روش آماری تجزیه‌وتحلیل تحلیل کوواریانس یک‌راهه (مانکوا) به دلیل وجود گروه‌های وابسته و متغیر همپراش (قومیت) داده‌ها مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

با توجه به اطلاعات جمعیت شناختی جمع‌آوری‌شده بیشترین فراوانی سنی در دو گروه قومیت کرد و فارس در دو جنس مرتبط با بازهٔ سنی ۲۰ تا ۲۵ با فراوانی ۲۸۹ دانشجو در واحد سنندج و ۳۱۵ دانشجو در واحد ساری و بیشترین فراوانی در حوزهٔ وضعیت تأهل در دو گروه مرتبط با وضعیت مجرد بودن در دو

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.5.0]

جنس است که با فراوانی ۲۳۴ دانشجو در واحد سنندج و ۳۰۲ دانشجو در واحد ساری، در وضعیت شغلی نیز در دو گروه بیشترین فراوانی مرتبط با عدم داشتن شغل با فراوانی ۲۱۶ دانشجو در واحد سنندج و ۲۴۶ دانشجو در واحد ساری است.

جدول ۱: میانگین، انحراف معیار متغیرها در دو گروه قومیت با توجه به جنسیت

متغیر	گروه	مرد		زن	
		میانگین	انحراف استاندارد	میانگین	انحراف استاندارد
کارکرد خانواده	فارس	۱۰۱/۶۶	۲۳/۲۴	۱۰۲/۹۸	۱۹/۹
	کرد	۱۰۲/۳۳	۲۵/۲۷	۱۰۳/۰۱	۱۹/۷
حل مشکلات	فارس	۱۷/۷۶	۲/۶۶	۱۷/۳۸	۲/۷۸
	کرد	۱۷/۵	۲/۱۶	۱۷/۶۱	۲/۷۳
نقش‌ها	فارس	۲۴/۱۵	۳/۰۸	۲۳/۷۸	۲/۳
	کرد	۲۴/۰۵	۲/۵۶	۲۳/۷۳	۲/۸۲
همراهی عاطفی	فارس	۲۱/۵۵	۲/۳۷	۲۰/۶۵	۱/۷۲
	کرد	۲۱/۰۷	۱/۶۷	۲۰/۴۳	۱/۸۶
ارتباط	فارس	۱۹/۰۵	۲/۸۳	۱۸/۸۳	۲/۰۵
	کرد	۱۹/۰۳	۲/۱۴	۱۹/۲۳	۲/۳
آمیزش عاطفی	فارس	۱۹/۳۲	۳/۱۳	۱۸/۳۸	۲/۴۷
	کرد	۱۹/۵۵	۳/۶۷	۱۸/۳۶	۲/۷۷
کنترل رفتار	فارس	۳۶/۰۵	۳/۸۲	۳۳/۸۶	۲/۴۳
	کرد	۳۵/۸	۳/۶۱	۳۴/۵	۲/۵۶
نگرش به طلاق	فارس	۴۳/۱۴	۱۵/۲۴	۴۱/۴۲	۱۷/۲۴
	کرد	۴۲/۲۷	۱۲/۶۶	۴۱/۲۰	۱۸/۱
نگرش مثبت	فارس	۲۰/۱۹	۳/۵۸	۱۸/۷۵	۲/۶۷
	کرد	۲۰/۴	۲/۷۶	۲۰/۲۶	۳/۱
نگرش منفی	فارس	۲۰/۱۳	۳/۲۸	۱۹/۱۵	۲/۴۱
	کرد	۱۸/۹۴	۲/۸۹	۱۹/۵۵	۲/۷۲
کاملاً زنانه	فارس	۳/۲۵	۴/۷۱	۲/۲۵	۴/۵۳
	کرد	۲/۱۵	۲/۷۸	۲/۹۵	۴/۲۹
تقریباً زنانه	فارس	۴/۸۶	۴/۳۶	۵/۳۳	۴/۴۱
	کرد	۷/۱۵	۴/۸۹	۴/۹۵	۵/۲۴
کاملاً مردانه	فارس	۴/۶۹	۶/۸۴	۰/۹۸	۱/۸۸
	کرد	۴/۷۶	۵/۷۴	۱/۸۸	۳/۲۱
تقریباً مردانه	فارس	۴/۴۴	۴/۴۳	۳/۸	۳/۷۴
	کرد	۶/۸۶	۴/۹۱	۳/۲۳	۳/۵۴
هردو جنس	فارس	۲۸/۶۳	۱۲/۲۷	۳۳/۶	۹/۶
	کرد	۲۴/۸۶	۱۰/۴۶	۳۲/۵۶	۹/۸۴

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.5.0]

جدول (۱) اطلاعات توصیفی حاصل از دو شاخص گرایش به مرکز و شاخص پراکندگی دربرگیرنده میانگین و انحراف استاندارد در متغیرهای کارکرد خانواده، نگرش به طلاق و باورهای جنسیتی را در دو گروه قومیت کرد و فارس نشان می‌دهد.

جدول ۲: آزمون باکس، پیش‌فرض همگنی واریانس‌ها

آزمون باکس	۳۵۰/۱۶۲
تحلیل واریانس	۱/۱۴۱
درجه آزادی ۱	۲۷۳
درجه آزادی ۲	۸۸۴۹/۲۹۵
معنی‌داری	۰/۰۵۵

جدول (۲) با توجه به عدم معنی‌داری آزمون باکس و عدم معنی‌داری همسانی واریانس‌ها توسط آزمون لون و بررسی‌های انجام‌شده در خصوص نرمالی داده‌ها با آزمون‌های کولموگروف-اسمیرنوف داده‌ها نرمال بوده است و با احتمال قوی می‌توان گفت داده‌ها همسان و مفروضات تحلیل کوواریانس یک‌راهه (MANCOVA) رعایت شده است.

جدول ۳: نتایج حاصل از تحلیل آزمون‌ها تحلیل واریانس بر روی تفاضل نمرات باورهای جنسیتی و کارکرد خانواده و نگرش به طلاق دو گروه قومیت با توجه به جنسیت

	اثرات	مقدار	تحلیل واریانس	درجه آزادی	خطای درجه آزادی	معنی‌داری
قومیت و جنسیت	**اثر پلایی**	۰/۱۰۵	۱/۷۸۸	۱۳	۱۹۹	۰/۰۴۷
	لامبدایی ویلکز	۰/۸۹۵	۱/۷۸۸	۱۳	۱۹۹	۰/۰۴۷
	اثر هتلینگ	۰/۱۱۷	۱/۷۸۸	۱۳	۱۹۹	۰/۰۴۷
	بزرگ‌ترین ریشه خطا	۰/۱۱۷	۱/۷۸۸	۱۳	۱۹۹	۰/۰۴۷

جدول (۳) نتایج حاصل از تحلیل واریانس چند متغیره بر روی تفاضل نمرات باورهای جنسیتی، کارکرد خانواده و نگرش به طلاق در دو گروه نشان می‌دهد همه آزمون‌های مانوا در سطح ($P<0.001$) معنی‌دار می‌باشند، بر این اساس می‌توان بیان داشت حداقل در یکی از باورهای جنسیتی، کارکرد خانواده و نگرش به طلاق در دو گروه تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.5.0]

جدول ٤: نتایج حاصل از تحلیل کوواریانس یک‌راهه بر روی تفاضل نمرات باورهای جنسیتی و کارکرد خانواده و نگرش به طلاق دو گروه قومیت با توجه به جنسیت

منبع پراکندگی	متغیرها	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	تحلیل واریانس	معنی‌داری
قومیت و جنسیت	حل مشکلات	۰/۷۵۰	۱	۰/۷۵۰	۰/۱۱۵	۰/۷۳۵
	نقش‌ها	۴۸/۸۳۹	۱	۴۸/۸۳۹	۵/۷۰۲	۰/۰۱۸
	همراهی عاطفی	۴/۵۳۴	۱	۴/۵۳۴	۱/۱۳۶	۰/۲۸۸
	ارتباط	۲/۸۳۹	۱	۲/۸۳۹	۰/۵۳۹	۰/۴۶۴
	آمیزش عاطفی	۸۹/۰۴۸	۱	۸۹/۰۴۸	۸/۹۷۶	۰/۰۰۳
	کنترل رفتار	۲۷/۴۹۷	۱	۲۷/۴۹۷	۲/۶۱۱	۰/۱۰۸
	نگرش مثبت	۸۵/۲۴۰	۱	۸۵/۲۴۰	۱۰/۸۵۶	۰/۰۰۱
	نگرش منفی	۱/۵۱۵	۱	۱/۵۱۵	۰/۲۱۰	۰/۶۴۷
	کاملاً زنانه	۱/۳۵۲	۱	۱/۳۵۲	۰/۱۷۷	۰/۶۷۴
	تقریباً زنانه	۹۰/۱۴۹	۱	۹۰/۱۴۹	۴/۲۳۹	۰/۰۶۱
	کاملاً مردانه	۰/۲۴۶	۱	۰/۲۴۶	۰/۰۱۵	۰/۹۰۳
	تقریباً مردانه	۶۰/۸۴۷	۱	۶۰/۸۴۷	۳/۶۰۸	۰/۰۵۹
	هردو جنس	۳۷۲/۰۹۸	۱	۳۷۲/۰۹۸	۳/۹۰۲	۰/۰۴۱

جدول (۴) نتایج حاصل از تحلیل کوواریانس یک‌راهه را نشان می‌دهد که این آزمون حاکی از آن است که درمجموع میان نقش‌ها (۰/۰۱۸) و آمیزش عاطفی (۰/۰۰۳) از متغیر کارکرد خانواده، نگرش مثبت (۰/۰۰۱) از متغیر نگرش به طلاق و باور جنسیتی هر دو جنس (۰/۰۴۱) در دو گروه با توجه به مقادیر تحلیل کوواریانس یک‌راهه تفاوت معنی‌داری وجود دارد، ولی در دیگر مؤلفه‌ها با توجه به سطح معنی‌داری به‌دست‌آمده در دو گروه با توجه به جنسیت آنان تفاوت معنی‌داری مشاهده نگردید.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از انجام این پژوهش، تطبیق باورهای جنسیتی، کارکرد خانواده و نگرش به طلاق میان دانشجویان کرد و فارس با توجه به جنسیت، بوده است و به‌طورکلی تفاوت معنی‌داری در خصوص باورهای جنسیتی، کارکرد خانواده و نگرش به طلاق میان دانشجویان کرد و فارس با توجه به جنسیت پژوهش مشاهده شد، همچنین در کارکرد خانواده و نگرش به طلاق منفی در دانشجویان کرد شرایط بهتری را

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.5.0]

از دو گروه دیگر پژوهش با توجه به شاخص میانگین دارا بودند و ولی در مؤلفه باور به هر دو جنس از متغیر باورهای جنسیتی مؤلفهٔ خودآگاهی در گروه دانشجویان فارس شرایط بهتری مشاهده گردیده است. این با نتایج، با یافته‌های فلاحتی (۱۳۹۵)، یوسفی (۱۳۹۴)، سنبلی بیدگلی (۱۳۹۲) تا و همکاران (۲۰۱۷)، چاپتا و بارث (۲۰۱۶)، چابکی (۱۳۹۲)، است. در تبیین نتایج به‌دست‌آمده از مؤلفه باورهای جنسیتی در هر دو جنس می‌توان این‌گونه بیان نمود که نقش جنسی در هنگام تولد ایجاد نمی‌شود بلکه به‌تدریج از طریق تجاربی که شخص در برخورد و تعامل اتفاقی و پیش‌بینی‌نشده به دست می‌آورد، از طریق دستورات و تلقینات آشکار و از طریق نتیجه‌گیری‌های شخصی شکل می‌گیرد و حاصل معمول این روند، هماهنگی هویت جنسی و نقش جنسی است (ثروتی و وبر، ۲۰۱۱).

هرچند صفات زیستی حائز اهمیت است، ولی یادگیری عامل عمده‌ای در دستیابی به نقش متناسب با جنس است. همچنین بر اساس رویکرد زیستی تقسیم وظایف میان زن و مرد ریشه در تفاوت‌های فیزیکی و ذاتی میان دو جنس دارد (تا و همکاران، ۲۰۱۷). اساس این رویکرد بر این استدلال استوار است که زنان و مردان با تفاوت در خصیصه‌های شخصیتی‌شان رشد می‌کنند و در بخش‌هایی تفاوت نقش‌ها را بر پایه‌ی تفاوت میزان هورمون‌های جنسی در مردان و زنان تبیین می‌کنند؛ ولی اصلی‌ترین نظریه در تبیین تفاوت به‌دست‌آمده در حوزهٔ دو قومیت را می‌توان در مباحث فرهنگی اجتماعی- تربیتی جست جو نمود، بیان می‌دارد که عوامل اجتماعی بلافاصله پس از تولد، نقش خود را وارد صحنه می‌نمایند و بر اساس عوامل اجتماعی برچسبی به پسر یا دختر زده می‌شود (کاپتا و بارس، ۲۰۰۹) که باعث می‌شود با نوزاد مطابق با جنس او رفتار شود. همچنین با توجه به تفاوت‌های زیاد در خصوص آداب و رسوم، زبان و... این نتایج را می‌توان تبیین نمود.

از جهتی دیگر بر اساس نظریه‌ی طرح‌واره جنسیتی، فرهنگ در رشد و تحول جنسیت و آماده کردن مرجع برای تشکیل طرح‌واره‌های جنسیتی نقش دارد. این نظریه، خانواده، گروه همسالان، معلمان و رسانه‌ها، تصاویری از زنان و مردان می‌آفرینند که در یادگیری و عملکرد رفتارهای جنسیتی مناسب نقش اساسی دارد (جتمی، مکدرموت و ایبوز، ۲۰۱۵) و الگوسازی نیز می‌تواند عامل مهمی در شکل‌گیری رفتارهای جنسیتی باشد. بر اساس نظریه بم (۱۹۸۳) این نظریه، هر یک از ما، به‌عنوان بخشی

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.5.0]

از ساختار دانش خود، یک طرح‌واره جنسیتی داریم، یعنی مجموعه‌ای از تداعی‌های مرتبط با جنسیت. به‌علاوه، طرح‌واره جنسیتی، زمینه‌ی اصلی را برای پردازش اطلاعات بر اساس جنسیت فراهم می‌کند. به‌طورکلی با توجه به مؤلفه‌های نقش‌ها و آمیزش عاطفی که غالباً بر تعارضات و حل تنش‌های ارتباطی و صمیمیت میان اعضای یک خانواده تمرکز دارد، می‌توان بیان نمود که بر اساس نظریهٔ فطری- سرشتی و دیدگاه تکاملی ارتباط و تمایل به ارتباط جنبهٔ ذاتی در انسان است که در پس‌زمینهٔ آن می‌توان به جاذبهٔ ایجادشده و صمیمیت و بعضاً تنش‌هایی اشاره نمود که همواره در همه انسان‌ها حتی با عنایت به مباحث فرهنگی اجتماعی اشاره نمود (کارولین، ۲۰۰۹). در تبیین این تفاوت نگرش مثبت به طلاق می‌توان بیان نمود که در زمینه نگرش نسبت به طلاق، با توجه به دیدگاه اجتماعی فرهنگی تا مباحث فرهنگی و یادگیری‌های مشاهده‌ای اجتماعی و همچنین می‌تواند تابع مباحث شناختی همانند؛ هوش و استعداد و تأثیر بسیار مهم قصد و نیت رفتاری بر اساس دیدگاه قصد رفتاری است (هیتون، ۲۰۰۲) و به این‌گونه که قصد و نیت فرد تابع نگرش به‌سوی رفتار و هنجارهای ذهنی است که در حیطهٔ روابط همسران می‌تواند دربرگیرنده کشش عاطفی- جنسی و میل به سروسامان گرفتن زندگی، میل به پایگاه اجتماعی بهتر، میل به استقلال، امید به زندگی، ترس از عواقب ازدواج، ترس از کاهش آزادی فردی، میل به‌تنهایی، ترس از تغییر در رفتارها و عادات، ترس از قبول مسئولیت و تعهد است (ویلوگبی، هال و لوکزاک، ۲۰۱۳). در نظر گرفتن تأثیرات بالقوه جنسیت در رشد و حفظ باورها و دیدگاه‌های رابطه‌ای از اهمیت بالایی برخوردار است. جامعه، انتظارات مختلف و تعیین‌کنندگی، از زمان احساس آمادگی زنان و مردان برای طلاق دارد.

اصلی‌ترین محدودیت با توجه به روش پژوهش که علی مقایسه‌ای است این است که به‌دشواری می‌توان علیت را بر مبنای اطلاعات جمع‌آوری‌شده، در نظر گرفت و ممکن است یافته‌ها ناشی از تعامل چندگانه میان متغیرهای روان‌شناختی و موقعیتی روی‌داده باشد و دیگر عامل محدودکننده این پژوهش، عدم امکان دست‌کاری متغیرها و روش نمونه‌گیری هدفمند بود که به دلایل اخلاقی در پژوهش استفاده گردیده است و همچنین دیگر محدودیت پژوهش به دو حیطهٔ جغرافیایی، قومیتی و تحصیلی مرتبط می‌شود که تعمیم نتایج را با احتیاط سبب می‌گردد.

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.5.0]

در انتها پیرو یافته‌های به‌دست‌آمده در جهت حفظ باورهای جنسیتی، به طراحی سیستم یادگیری هدفمند و تقویت نگرش‌های مثبت به موضوع‌های اجتماعی و غرابت فرهنگی پرداخته شود و همچنین در نظام‌های آموزش عالی در محتوای دروس اصول و قواعد صحیح در نگرش‌ها به‌صورت قاعده‌مند در نظر گرفته شود و سپس در سیر فرایند رشدی آموزش‌های تنظیم و مدیریت نگرش‌ها به دانشجویان ارائه گردد و با توجه به تفاوت به‌دست‌آمده در خصوص عملکرد خانوادگی در این افراد توصیه می‌گردد، حمایت‌های اجتماعی که بر نگرش افراد به نظر می‌رسد بسیار اثرگذار است، بر نقش این حمایت‌های اجتماعی در جهت بهبود نگرش‌ها و باورهای افراد در مسائل متفاوت اجتماعی ازجمله جنسیت، ازدواج و طلاق تأکید بیشتری شود.

سپاسگزاری

با توجه به آن‌که این پژوهش در حیطهٔ دانشگاهی به در دو واحد سنندج و ساری به انجام رسیده است، ضمن سپاس‌گزاری از مسئولین مربوطه، این پژوهش هیچ‌گونه تعارض منافعی مادی و معنوی‌ای با این دو واحد و دیگر سازمان‌ها دارا نبوده است.

منابع

برزگری، حشمت (۱۳۸۶). *بررسی رابطه باورهای جنسیتی و سبک‌های هویت با پیشرفت تحصیلی در دانش‌آموزان دختر و پسر پایه دوم دبیرستان‌های دولتی جنوب تهران*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید بهشتی، تهران.

ثنایی، باقر (۱۳۸۸). مقیاس‌های سنجش خانواده و ازدواج. تهران؛ بعثت.

چابکی، ام‌البنین (۱۳۹۲). مطالعه میان نسلی رابطه نگرش به طلاق و کارکردهای خانواده در زنان شهر تهران، *مجله مطالعات زن و خانواده*، ۱، ۱۵۹-۱۸۶.

خانی مجد، صدیقه؛ ابراهیم پور، تقی؛ فتح‌آبادی، جلیل (۱۳۹۱). بررسی رابطه باورهای جنسیتی و عملکرد خانواده دانشجویان فارس و کُرد. فصلنامه خانواده پژوهی، ۸، ۳۲، ۳۹۱- ۴۰۳.

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.5.0]

خجسته مهر، رضا؛ ممبینی، جعفر؛ اصلانی، خالد (۱۳۹۲). مقایسه‌ی نگرش به ازدواج و طلاق و دل‌بستگی به همسالان در دانش آموزان پسر دبیرستانی خانواده‌های عادی و طلاق. *مجله‌ی روان‌شناسی مدرسه*، ۲، ۳، ۱۵۷-۷۵.

خمسه‌ای، اکرم (۱۳۸۵). بررسی ارتباط میان رفتار جنسی و طرح‌واره‌های نقش جنسیتی در دو گروه از دانشجویان متأهل: مقایسه رفتار جنسی زنان و مردان در خانواده. *فصلنامه خانواده پژوهی*، ۲ (۸)، ۳۲۷-۳۳۹.

ریان، کریستین ای واپستین، ناتان بی وکتیز، گابور ای و میلر، ایوان دبلیو و ای شاپ، دو ن اس. (۱۳۹۰). *خانواده‌درمانی رویکرد مک مستر: ارزیابی و درمان خانواده‌ها*، محسن دهقانی و مریم عباسی، تهران: جوانه رشد. (تاریخ انتشار به زبان‌اصلی ۲۰۰۵).

فلاحتی، لیلا (۱۳۹۵). نگرش به نقش‌های جنسیتی نسبت با قومیت و جنسیت. *نشریه تحقیقات فرهنگی ایران*، ۱، ۳۳- ۵۹.

گلدنبرگ، اینه و گلدنبرگ، هربرت (۱۳۹۵). *خانواده‌درمانی*، حمیدرضا حسین شاهی برواتی، سیامک نقشبندی، الهام ارجمند، تهران: نشر روان.

یوسفی، سمیه (۱۳۹۵). شناسایی باورهای نقش جنسیتی غالب در فرهنگ کرد، *فصلنامه علمی پژوهشی زن و فرهنگ*، ۲۹، ۸۱-۹۸.

Ann, H. (2010). Effects of Parental Divorce on Uncertainty Following Initial Communication with a Potential Romantic Partner, *Journal of Divorce & Remarriage*, 5232-53.

Bashiriye, H. (2008). Dibachei bar Mafhoom-e Hambastegi Melli. *Persian Translation of an Introduction to National Solidarity*, in Http:// Socialogyogiran.com.

Bem, S.L. (1985). *Amdrogyny and Gender Schema Theory*: A conceptual and empirical integration.Lincoln, NE: university of Nebraska press.

Bem, S. L. (1974). The measurement of psychological androgyny. *Journal of consulting and clinical psychology*, *42*(2), 155.

Brannon. (2007). *Gender*: psychological Perspectives Boston Allyn and Bacon.

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.5.0]

Caroline, S. & de Leon (2009). Strength of faith, self-efficacy, and family functioning.*Faculty Research Journal*, ISSN; 0116-7235. 19, 1.

Chappetta, K.C., Barth, J.M. (2016). How gender role stereotypes affect attraction in an online dating scenario. *Journal of Computers in Human Behavior*.

Crawford, H., & Unger, R. (2004). *Women and Gender*. New York. MCGrow Hill Company.

Epstein, N. B., Baldwin, L. M., & Bishop, D. S. (1983). The McMaster family assessment device. *Journal of marital and family therapy*, *9*(2), 171-180.

Fazio, R. H. (2007). Attitudes as object-evaluations associations of varying strength. *Social Congnitio, 25: 603-637*.

Ghazal, r. j. (2003). The Sources of Gender Roles Affecting Mate Prefeerences in Turkish College students. *College Student Journal*.42, 2, part B.

Hatemi, P. K., McDermott, R., & Eaves, L. (2015). Genetic and environmental contributions to relationships and divorce attitudes. *Personality and individual differences*, *72*, 135-140.

Heaton, T. B. (2002). Factors Contributing to increasing marital stability in the United States.*Journal of Family Issues*, 23,392-409.

Kapinus, C., Pellerin, L. A. (2008). The influence of parents religious practices on young adults divorce attitudes. *Journal of psychology*, 37, 801- 814.

Kinnaird, K. L., & Gerrard, M. (1986). Premarital sexual behavior and attitudes toward marriage and divorce among young women as a function of their mothers' marital status. *Journal of Marriage and the Family*, 757-765.

Kulik, L. (2005). Predicting gender role stereotypes among adolescents in Israel: The impact of background variables, personality traits, and parental factors. *Journal of Youth Studies*, 8(1), 111-129..

Pennings, J. S. (2009). *The effects of a touch intervention on nurturing touch, family functioning, and child behavior*. Texas Christian University.

Servaty, L., & Weber, K. (2011). The Relationship between Gender and Attitudes towards Marriage. *Journal of Student Research*. University of Wisconsin stout.

Stanley. M., Scatt, M., Howard, J. (2005). *Acting on what we know*: the hope of Prerention, <Web: Coaltion for marriage for marriage, family and couples Education.>

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.5.0]

Ta, N., Cheng, G., Zhang, D., Jia, Y., Ding, F., & Xia, M. (2017). Women's gender roles affect their visual interest in different infant facial expressions. *Personality and Individual Differences, 116*, 109-114.

Taylor, S. H. E., Peplau, L. A., & Sears, D. O. (2003). *Social Psychology* (11th Ed). New Jersey: Pearson Education, Upper Saddle River.

Toller, W., Suter, A. e., Trautman, t. C. (2004). Gender Roles Identity and Attitudes Toward Feminism. *Sex Roles*.51.1/2.PP,85-90.

Turkum, A. S., Kizil T. A., Biyik, N., Yemen, B. (2005). The Investigation of University Student's Perceptions of Family Functioning. *Educational Sciences: Theory and Practice,* 5,253-262.

Whitehead, B. D., Popenoe, D. (2006). *The state of our unions: The social health of marriage in America*. Retrieved August, 2007, frome http:// marriage. Rutgers. Edu.Weiss, R. (1982). Attac.

Woodhill, B. M., Samuels, C. A. (2005). Desirable and undesirable androgyny: A prescription for the twenty-first century. *Journal of Gender Studies*, *13*(1), 15-28.

Woodhil, B. M., Samuels, G. A. (2003). Positive and negative androgyny and their relationship with psychological health and well-being. *Sex Roles*, 48,555-565.

Willoughby, B. J. (2010). Marital attitude trajectories across adolescence. *Journal of Youth and Adolescence, 39*:1305-1317.

Willoughby, B. J., Hall, S. S., Luczak, H. P. (2013). Marital Paradigms: A Conceptual Framework for Marital Attitudes, Values, and Biliefs. *Journal of Family Issues*, *10*: 1-24.

Wittman- McDonald, P. (2006). *Versus femininity: does masculinity lead to battering.Ph.D Thesis*, The Department of Sociology, San Joe stste university.

References in Persian

Barzegari, H. (2007). *The Relationship between Gender Beliefs and Identity Styles with Academic Achievement in Secondary Students of Secondary Schools in Southern Tehran*. Master's theses, Shahid Beheshti University, Tehran.

Chaboki, O. (2014). An Intergenerational Study on the Relationship between Attitude to Divorce and Family Functions in Women in Tehran, *Journal of Women and Family Studies*, 1,6, 159-186.

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.5.0]

Falahati, L. (2017). Gender Role Attitude with an Emphasis on Ethnicity and Gender. *Journal of Iran Cultural Research*, 1, 33- 59.

Goldberg, E., Goldberg, H. (2017). *Family Therapy*, HamidReza HosseinShahiBrowati, Siamak Naghshbandi, Elham Arjomand, Tehran: Ravan.

KhaniMajed, S., Ebrahimpour, T., FathAbadi, J. (2012). The Relationship between Gender Beliefs and Family Function of Students in Persian and Kurd. *Journal of Family Research*, 8, 32, 391-403.

KhojastehMehr, R., Mombani, J., Aslani, K. (2014). A comparison of attitude toward marriage, attitude toward divorce and peer attachment of male high school students in divorced and intact families. *Journal of Psychological Studies*, 2, 3, 157-75.

Khumsei, A. (2006). A survey on the relationship between sexual behavior and gender role schemas in two groups of married students: Comparison of sexual behavior of women and men in the family. *Journal of Family Research*, 2 (8), 327-339.

Ryan, C. A., Nathan, B., Gabor, E. M., Ivan, W. (2012). *Family therapy McMaster's approach: family assessment and treatment*, Mohsen Dehghani and Maryam Abbasi, Tehran: Javaneh Roshd. (Date of publication in original language 2005).

Sanai, B. (2009). *Family and Marriage Measurement Scales*. Tehran; Beastat

Yousefi, S. (2017). Identification of dominant gender role beliefs in Kurdish culture. *Journal of Women and Culture*, 29, 81-98.

[Downloaded from fpcej.ir on 2026-11-01]

[DOR: 20.1001.1.24234869.1396.3.2.5.0]